

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. Ioannis Azorii Lorcitani, Societatis Iesv Presbyteri Theologi, Institvtiones Morales

In Qvibus Vnivers[a]e Qvaestiones ad Conscientiam recte aut prauè
factorum pertinentes, breuiter tractantur

Azor, Juan

Coloniae Agrippinae, 1616

29. De constitutione Vicarij in Ecclesia alteri coniuncta & de coniunctarum
Ecclesiarum dissolutione.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14007

nam velvna ecclesia alteri coniungitur, ita vt ex ea pendat tanquam ex superiori, & principali, & vt vim, conditionem, & naturam suam amittat alterius privilegia consecuta: Aut coniungitur ita, vt ambae aequè principales existant, quavis vni Rectori, & praefecto subiecte. Si primo ecclesia coniungatur alteri, in impetratione fieri mentio debet eius, quae est principalis, cui altera accedit, & ex qua pendet ea quae coniungitur, facta item mentione principalis ecclesiae, non est necesse eam exprimere, quae illi coniungitur. *Glossa. Et ceteri in c. Gratia. de riter. in 6. Ansharanus in c. Accessorium, de reg. iur. in 6. Ro. 1a decis. 319. in Antiquis. Rebuffus in Praxi beneficiorum de vniuers. n. 13. & 14.* Cum vero duae ecclesiae coniunguntur, quae principaliter, oportet vtriusque fieri mentionem, cum eorum alterutra impetratur, eo quod vacante vna vacat similiter & altera. Si item est beneficium simplex, eiusque primo modo Parochialis ecclesia coniungitur, non definit esse simplex beneficium, & Parochialis eo ipso gradum suum, & privilegia amittit.

Vigesimo primo quaeritur, An coniunctio ecclesiarum dissoluti queat? Respondeo, posse, & eisdem de causis, quibus fuerant ecclesiae coniunctae, hoc est, vel ob eundem necessitatem, vel in eam utilitatem ipsarum. Item dicitur potest eorum auctoritate, quorum facta est, vide licet Papae, Legati à l. tere, vel episcopi.

Vigesimo secundo quaeritur, Quidnam Synod. Tridentina statuerit de vniuersis ecclesiarum perpetuis *Sessio 6. cap. 6. & 7. de reformat. & sess. 24. cap. 13. de reformat.* Respondeo, statuisse inter alia, vt vniones perpetuae a quadraginta annis citra factae examinari ab ordinarijs tanquam a sede Apostolica delegatis possint, & quae per surreptionem, vel obreptionem obtentae fuerint, irritae declarantur, illae vero quae à dicto tempore citra concessae, nondum ex toto, vel ex parte consequutae sunt effectum, & quae deinceps ad civilis instantiam fient, nisi eas ex legitimis, aut alias rationabilibus causis eorum loci Ordinatio vocatis quorum interest, verificandis factas fuisse constituerit, per surreptionem obtentae praesumantur: & nisi aliter à sede Apostolica declaratum fuerit, viribus omnino careant. *Hac sessio. 7. cap. 8. vbi illi quadraginta anni computari debent à die quo Concilium Tridentinum à auctoritate Romani Pontificis est promulgatum.* Idem Ordinario quaerenti licentia, ipsi exhiberi, & indicari debent. *Cap. 7. eiusdem sessionis dicitur: Beneficia ecclesiastica curata, quae Cathedralibus, Collegiatis, seu alijs ecclesijs, vel monasterijs, beneficijs, seu Collegijs, aut pijs locis quibusvisque perpetuo unita, & annexa reperuntur, ab Ordinario locorum annis singulis visitentur: qui sollicite providere procurent, ut per idoneos Vicarios etiam perpetuos, nisi Ordinarius pro bono ecclesiarum regimine aliter expedire iudicauerit, ab eis cum tertia parte fructuum, aut maiori, vel minori, arbitrio ipsorum Ordinariorum, portiones, etiam super certa re assignanda, ibidem deputandos, animarum cura laudabiliter exercantur: appellationibus, privilegijs, exemptionibus, etiam cum iudicium deputatione, & illorum inhibitionibus quibuscumque in praemissis minima suffragantibus.* Hae ibi. Quo fit, vt in huiusmodi vnitis ecclesijs episcopus possit vicarios perpetuos, vel temporales constituere, quorum literatura, vita, & mores, ipsius Episcopi auctoritate examinari, & approbati debent.

CAP. XXIX.

De constitutione Vicarij in Ecclesia communi coniuncta, & de coniunctarum Ecclesiarum dissolutione.

PRIMO quaeritur, An in ecclesia, quae alteri in perpetuum coniungitur atque subijcitur, debeat Vicarius perpetuus institui? Ex c. *Extirpanda. §. Qui vero. de praeben. & cap. 1. eodem titul. in sexto, & cap. 1. de capellis. Monacho. conlat. :* quando vna Ecclesia Parochialis alteri

coniungitur, & ei tanquam principali subijcitur, solet constitui in ea ecclesia Vicarius perpetuus, qui in ea deseruiat: & is qui eam ecclesiam suae coniunctam habet, non potest per seipsum in illa deseruire invito Vicario perpetuo, nisi in coniunctione fuerit clausula apposta, ne in Ecclesia coniuncta Vicarius perpetuus instituat, sed vt per seipsum inseruire queat is, qui beneficium vnium possidet. Quando vero quae Parochiales Ecclesiae aequè principaliter coniunguntur, tunc vnus & idem Parochus in ambabus inseruit, nec in altera Vicarium perpetuum instituire, illo iure compellitur, sed ad tempus; videlicet quando ipse in ea suo munere, & officio fungi non potest. *capit. Et temporis 26. questio 1. & Papa Canonum rigorem laxat, vt Parochus qui duabus Ecclesijs sic coniunctis praesit, bis diebus Dominicis, & festis rem diuinam faciat, in vna semel: & iterum, in altera, ut ait Hostiensis in cap. Consultuisti. de celeb. Missarum.* Quando vero beneficium simplex alteri cuiuslibet coniungitur, in eo Vicarius perpetuus non constituitur, sed tantum quando Ecclesia Parochialis alteri annectitur, & subijcitur. *Glossa in Clem. 1. de officio Vicarii.* Item quando beneficium curam animarum habens annectitur mensae Collegij Canoniorum vel ipsius episcopi, potest in eo Vicarius ad tempus constitui. *Glossa in Clem. 1. de excess. pralat. & Clem. 1. de rescript. & Clem. 1. de supplen. negli. Pralator.* Praeterea debet constitui Vicarius perpetuus, quando Religiosi, vel saeculares Clerici Romani Pontificis concessu habent Prioratus Regulares, quibus inest animarum cura. *Clem. 1. de supplen. negli. Pralato. Clem. Na in agro, & Ceterum, de statu Monacho.* & tunc penes Priorem est cura animarum solum potestare, & habitu, penes Vicarium vero actu, & administratione. *Clem. 1. de officio Vicarii, & hunc Vicarium perpetuum interdum Prior ipse nominat & offert, Episcopus vero instituit. Clem. Na in agro, citato. Et Clem. 1. de iur. patronat.* Aliquando vero proprio iure huiusmodi Vicarium episcopus constituit, sine vlla nominatione facta à Priore: aliquando in ipsa fundatione referuat Priori ius creandi, & constituendi Vicarium: sed tamen recipi non debet, nisi Episcopi approbatione, *C. Ad hac. de officio Vicarii, & c. Ex tua, de filijs presbytero.* Vnde cum ecclesia Parochialis alteri subijcitur, solet clausula apponi: *Vt Vicarius perpetuus in ea constituitur: quavis aliquando solet ad id clausula Vt in ea ecclesia praebys: ut deseruire ad tempus, & ad nuncum reuocari queat.*

Secundo quaeritur, An ex fructibus ecclesiae Parochialis, quae alteri annectitur, & subijcitur, reuocari debeat portio idonea ad Vicarium perpetuum in ea instituentem? Respondeo, debere: ad proinde coniunctio semper fieri solet clausula apposta: *Vt ex fructibus Ecclesiae Parochialis alteri subiectae idonea portio assignetur Vicario in ea instituendo, qui ex ea se commode sustentare possit, & Episcopalia iura soluere, & alia onera eidem ecclesiae imposita sustinere:* quae portio solet esse tertia vel quarta pars fructuum. Sed quia episcopi post Concilium Tridentinum in assignanda huiusmodi portione, modum excedebant: Pius Quintus constitutionem edidit sic incipientem: *ad exequendum Praeforales, anno Domini 1567. in qua statuit: vt non maior centum aureorum portio, nec minor quinquaginta assignetur Vicario perpetuo, computatis omnibus certis, & incertis amolimentis, & obventionibus communiter perceptis soluis, nisi Vicarius Temporalis solitum sit plus assignari.* Idem statuit, vt praedicta portio assignetur sine in quantitate, aliaue quota fructuum, siue in pecunia numerata siue in fundo, aut aliare stabili, cuiuscumque valoris fuerit ecclesia Parochialis vnita: nisi valor annuus sit minor quinquaginta aureorum: tunc enim loco portione assignentur fructus, & obventiones.

Tertio quaeritur, Quis debeat huiusmodi Vicarios perpetuos instituire? Respondeo: post Concilium Tridentinum, Pium Quintum in praefata constitutione constituisse, vt praedicti Vicarij perpetui nominentur quidem ab illis qui praesunt ecclesijs, quibus sunt Parochiales subiectae: sed instituatur ab episcopo, vel eius Vicario, & ab

eisdem

eisdem literaturae illorum, vita & cetera necessaria examinentur. Quod si, inquit, praedicta Ecclesia Parochiales vniuersae fuerint Canobius Mendicantium Regularium, possint à Superioribus illorum Conuentuum ex ipsis Religiosis Mendicantibus nominari, qui Ecclesiae Parochialibus vniuersis inseruiant. Eos tamen Episcopus, vel eius Vicarius praemisso examine approbabit, & superiores ad nutum eos auertere poterunt. Idem, inquit, iuris sit, si Parochiales Ecclesiae vniuersae canobius Monachorum: dummodo tamen cum Monacho tanquam Vicario in Ecclesia Parochiali coniuncta constitutio alij quatuor habeantur.

Quarto quaeritur, Quibus ex causis coniunctio Ecclesiarum dissolui queat? Respondeo, distinguendum esse: Si coniunctio sit facta, eo quod tenues essent fructus Ecclesiarum, illis excrementibus coniunctio dissoluetur, capit. Cum N. de constitutioni. Et Clemen. Ne in agro. §. ad hac. de statu Monacho. si ob pestem, vel bellum, vel periculum, aeris intemperiem, vel soli sterilitatem deficientem populo Ecclesia sit alteri coniuncta: postea redeunte populo, coniunctio dirimetur, capit. Quia. de Religios. domibus, & capit. vltim. de Parochijs. Item h. coniunctio coepit esse Ecclesiae noxia, dissolui iure potest: vt si fraudentur eleemosynae, si tollatur, & pereat hospitalitas, si Religio relaxetur, capit. 1. Ne sede vacante. Et cap. de Monachis, de praeben. Item ob necessitatem euidentem, vel ob magnam vilitatem conferuandam, vel ob offensionem multorum tollendam, iure coniunctio dissoluitur, ca. Exposuisti, Et cap. Vacante. de praeben. causa tamen probari debet, vt ait O'grad. cons. 261.

Quinto quaeritur, Quisnam possit Ecclesias, vel beneficia coniuncta distingere? Respondeo, Papam, Episcopum etiam iure suo, Legatum à latere: qui sicut coniungere Ecclesias possunt, sic & distingere. Quares, An Episcopus possit dissolvere coniunctionem Ecclesiarum non solum à se factam, sed etiam à Papa vel Legato? Respondeo, posse: nam Papa coniungendo noluit Ordinarij potestati derogare. Federicus cons. 263. Petrus Perusinus in tractat. de vniouib. c. 4. Rebuff. in Praxi beneficij. tit. de vniouib. reuocatis. n. 16. Quares, An Collegium Canonicorum sede vacante possit Ecclesias coniunctas diuidere? Respondeo posse, vbi causa subest. Ita Rebuffus ibidem nu. 19. Ceteri vero Ordinarij Episcopo inferiores quomuis consuetudine, praescriptione, vel privilegio possint Ecclesias coniungere, nequeunt tamen coniunctas distingere. Idem Rebuff. ibid. n. 20. Si Ecclesia item sine Cathedralibus, vel exemptae, eas nequit Episcopus coniungere, sic nec earum coniunctionem dirimere. Sicut etiam seclusa omni contraria consuetudine non potest, sine Collegij consensu Ecclesias coniectere, sic nec coniunctas dissolvere. Rebuff. ibid.

Sexto quaeritur, Quisnam citari, & vocari debeant cum beneficium coniunctum distinguitur? Respondeo, eos esse vocandos, quorum interest eam coniunctionem non rescindi, c. vlt. de elect. in 6. In primis igitur vocandus est Praelatus vtriusque diocesis; si beneficium ad duas spectet dioceses, c. 1. Ne sede vac. Et c. Sicut vnire. de excess. Praelato. patronus item vocandus est; quia sua interest, cum ad eum Ius patronatus redeat. Similiter tum is, qui Ecclesiam possidet coniunctam, tum eius Vicarius, qui in ea commoratur & residet, quia vtriusque interest. Praeterea cum Papa coniunctionem Parochialium Ecclesiarum dissoluit, solet clausulam adijcere: Dummodo qualibet earum ad Clericum commode sustentandum sufficiat.

CAP. XXX.

De mutatione, translatione, erectione, & suppressione Ecclesiarum, vel beneficiorum.

Sciendum est genus quoddam esse acquirendi beneficium, cum vna Ecclesia in aliam mutatur, vel cum vna Ecclesia erigitur, vel alio transfertur.

Primo quaeritur, Quid ecclesiarum mutationis nomine veniat. intelligendum? Respondeo, aliquando contingere, vt ecclesia Regularis in saecularem mutetur, vt e contrario. Item ecclesia Collegialis aliquando in Cathedrali transtansit, vel contra ecclesia itidem simplex aliquando in Parochiale conuertitur, & Parochialis in Collegiatam. Conuentualis vniuersi Religiosi Ordinis in Conuentualem diuersi instituti & professionis: & haec dicuntur ecclesiarum mutationes.

Secundo quaeritur, Penes quem sit ius, & auctoritas ecclesiarum mutandi? Respondeo, penes solum Papam ius esse mutandi aliquam ecclesiam in Cathedrali: quia talis ecclesia non est, nisi in ea creetur episcopus: at episcopus, solus iure auctoritate creari possunt. Solus item Papae ius habet Cathedrali ecclesiam in non Cathedrali mutandi: quia solus Papae est episcopus deicere, vel Episcopatus supprimere, & extinguere. Solus item Papa potest ecclesiam aliquam in Collegiatam mutare: quia collegiata ecclesia non erigitur, nisi principalis aliqua dignitas in ea instituat, cuius sit totius ecclesiae Collegiatae praesens: at huiusmodi dignitates non nisi Papae auctoritate creari possunt. Solus itidem Papae est, ecclesiam aliquam in Regularem conuertere, & e contrario: quia Regulares ecclesiae modo sunt exemptae, & eadem ratione solus Pontifex ecclesiam Regularem vniuersi Ordinis, & instituti, mutat in alteram diuersae Religionis, & professionis.

Ceterum ecclesias alias inferiores potest episcopus proprio iure mutare, cum ius habeat, & auctoritatem ecclesiarum in sua ditione constitutas administrandi, & regendi. Potest igitur episcopus simplicem ecclesiam in Parochiale mutare, & e contrario. c. ad audientiam. 1. de ecclesijs adificatis. at necesse est, vt Parochi primae ecclesiae, & secundae consensus interueniant, alioquin enim damno assereretur. Item opus est, vt damnus, quod accipit Patochus, re alia compensetur, si quidem aliquid ipsi detrahitur, ac proinde dari aliquid debet, vt de commode sustentetur.

Tertio quaeritur, Quibus de causis ecclesiae aliae in alias mutantur? Respondeo, id fieri, vel ob euidentem necessitatem, vel ob magnam vilitatem earum. Velut si Patochus ecclesiam deieruerit ob bella assidua, ob pestem frequenter saeuientem, & aeris intemperiem, soli sterilitatem, aquarum inundationem, ebrosos hostium incurfus, c. Ecclesiam. §. 7. c. Mutationes. c. episcopus. Et c. Scias. tit. causa 9. 1. Eisdem porro causis, quibus ecclesia vna in aliam mutatur, potest quoque mutari rescindi, vt si populus redierit.

Quarto quaeritur, Quis possit Ecclesias erigere? Respondeo, Metropolitanas quidem & Cathedralis, & collegiatas solus Papa. c. 1. ne sede vacante. Et c. Quod translationem. de officio Legati. ceteras ecclesias inferiores, Parochiales scilicet aut simplices, ius habent episcopi erigendi, conuentuales ecclesiae Regulares olim quidem episcopi auctoritate erigebantur: modo vero, quia sunt ab episcopo exemptae privilegij Romanorum Pontificum imperatus Superiorum Regularum auctoritate eriguntur. Ecclesia autem non erigitur, nisi idonea dos à fundatore, vel alio assignetur, quae sufficiat ad Clericos ipsius ecclesiae commode sustentandos, Imo si fundator dotem non dedit, compelli potest ad dandum: nam eo ipso quod ecclesiam extruxit, ei se tacite ad dandum dotem obligauit, c. Cum sicut. de consec. ecclesiae vel altaris. Quod si episcopus, sine vlla dote ecclesiam fundari permiserit, eam dotare debet ipse, aut quomodocumque suis impensis sustentare. Item quando ecclesia Collegiata Rom. Pontificis auctoritate constituitur, certum numerum Canonicorum, vel ipse Papa per se instituit, & creat, vel ipse alijs committit, vt id faciant. Collegiata ecclesia absque numero Canonicorum certo, vel incerto non erigitur.

Quinto quaeritur, Quis possit ecclesiam ex vno loco ad alium transferre hoc est, facere, vt Beneficiarij ex vna ecclesia ad aliam transeant? Respondeo, & eccles. Metropolitanas, Cathedralis, Collegiatas, & ceteras exemptas solum Papam transferre posse. Sic etiam episcopi, & alij